

INFORMACJA PRASOWA

Śląsk ma najwięcej osób wykonujących pracę w szczególnych warunkach

W 2018 r. 329 tys. pracowników wykonywało prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. W 74 proc. byli to mężczyźni. Województwo śląskie ma najwyższy odsetek osób wykonujących taką pracę. Najmniej pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych jest na terenie województwa lubuskiego.

- W większości województw największy odsetek pracowników wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jako kierowcy autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym. Wyjątek stanowiło województwo śląskie, w którym dominowali pracownicy wykonujący prace bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla oraz rud metali lub ich wzbogacaniu – odsetek tych pracowników stanowił 12,1% ogółu pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w 2018 r. - mówi Beata Kopczyńska, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa śląskiego.

Najliczniejszą grupę pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze stanowili pracownicy zamieszkali w województwie śląskim (15,2% ogółu, 15,3% mężczyzn, 14,8% kobiet), zaraz po nim było mazowieckie (12,0% ogółu, 11,5% mężczyzn, 13,3% kobiet), natomiast najmniej liczna grupa pracowników to pracownicy zamieszkali w województwie lubuskim (2,1% ogółu), podlaskim (2,6%) oraz warmińsko-mazurskim (2,9%)

Płeć, wiek i rodzaj pracy

Wśród osób, za które płatnicy złożyli ZUS ZSWA za 2018 r. przeważali mężczyźni stanowiąc 74%. Średni wiek osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynosił 44,9 roku i w porównaniu z rokiem poprzednim był wyższy średnio o 1 miesiąc. Dla mężczyzn wyniósł on 45,2 roku, a dla kobiet - 44 lata. W strukturze wiekowej największy odsetek stanowiły osoby w wieku 50 – 54 lat (16,8% ogółu). W przypadku mężczyzn najwyższy odsetek stanowili mężczyźni w wieku 55 – 59 lat (17,1% ogółu mężczyzn), w przypadku kobiet 20,5% ogółu kobiet było w wieku 45 – 49 lat. Jeśli chodzi o rodzaj wykonywanej pracy to średnio najmłodsze osoby wykonywały prace tancerzy zawodowych związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym (średni wiek dla mężczyzn wynosił 30,3 roku, dla kobiet – 29,4 roku), następnie prace w powietrzu wykonywane na statkach powietrznych przez personel pokładowy (średni wiek dla mężczyzn wynosił 31,9 roku, dla kobiet – 34,5 roku). Najwyższy średni wiek (51,4 lat) należy do osób wykonujących prace nawigatorów na statkach morskich i pilotów oraz dla wykonujących prace bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą (48,7 roku).

Wzrosła liczba firm

Za 2018 r. dokument ZUS ZSWA złożyło 9,4 tys. płatników za 329 tys. pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba płatników wzrosła o 3%. Podobnie jak w latach poprzednich największy odsetek płatników, którzy złożyli dokument ZUS ZSWA stanowili płatnicy prowadzący działalność w transporcie i gospodarce magazynowej; w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie; w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej.

Kiedy praca jest w szczególnych warunkach

Zgodnie z art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia. Są wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej

i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego.

Druk ZUS ZSWA

W myśl art. 38 wspomnianej ustawy, płatnik składek przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (dokument ZUS ZSWA), tj. informację o pracowniku, za którego był obowiązany opłacać składki na Fundusz Emerytur Pomostowych. Dokument ten płatnik składa do końca marca danego roku za poprzedni rok kalendarzowy. Do końca marca 2019 r. płatnicy składali dokumenty ZUS ZSWA za rok 2018.

Beata Kopczyńska
regionalny rzecznik prasowy ZUS
województwa śląskiego